

Joseph-Jacques Ramée

Villa Foscari ved Malcontenta vest for Venedig er opført af den italienske arkitekt Andrea Palladio i 1549-63. Andrea Palladio (1508-80) var en af renessancens betydeligste arkitekter, som nytolkede villaen på baggrund af antikkens idealer. Foto: Robert Mogensen

Hellerupgård var opført i den palladianske stil med et fremhævet midterparti, der foroven afsluttes med en tempelfront. Jævnfør billedet til højre af Villa Foscari. Hellerupgård blev nedrevet i 1954 for at give plads til Gl. Hellerup Gymnasium. Gouache af J.F. Bredal, Øregård Museum.

Joseph-Jacques Ramée (1764-1842) var født i Frankrig. Han var en internationalt anerkendt bygnings-, landskabs- og indretningsarkitekt. Ramée virkede i Danmark i et kort åremål fra 1797 til 1808. Med kun ganske få byggerier tilførte han klassicismen i Danmark et strejf af elegance.

Ramée måtte flygte fra revolutionstidens Frankrig til Thüringen i 1792. Herfra rejste han videre til Hamborg, hvor han fandt ophold og mange arbejdsopgaver i den dengang danske by, Altona.

Fra Tyskland hentede storkøbmand Constantin Brunham til Danmark, hvor han fik lejlighed til at opføre en række betydende landsteder nord for København. Conradshøj eller Ordruphøj (nu nedrevet) i 1800 for Peter Erichsen, Sophienholm ved Bagsværd Sø i 1800-1805 for Constantin Brun, Hellerupgård i 1802 for Erich Erichsen (nedrevet i 1954), Frederikslund ved Furesøen i 1804 for Frédéric de Coninck og Øregård i Hellerup i 1806 for Johannes Søbøtke. Herudover indrettede Ramée Erichsens Palæ på Kongens Nytorv i 1800-1802 for Erich Erichsen og udarbejdede et forslag til et nyt teater i Rosenborg Have.

Den kosmopolitiske Ramée forlod Danmark efter det engelske bombardement i 1807. Den skotske bankmand David Parish fik ham med til New York,

hvor han tegnede industriområdet Parishtown og i 1813-1815 Union College i Scenectady, verdens første universitetscampus. Ramée vendte senere tilbage til Tyskland, hvor han udformede store haveanlæg ved Altona. Han døde i Frankrig i 1842.

De tre landsteder Hellerupgård, Sophienholm og Øregård er alle nært beslægtede gennem det store, dominerende midterparti, som hæver sig over de lavere sidelænger. Men også sammenhængen mellem bygning og have har de tre landsteder til fælles.

Haverne var arrangeret efter et romantisk natursyn med slyngede stier og afvekslende beplantning. Kun Sophienholm og Øregård er stadig eksisterende. Begge anvendes i dag som kunstudstillingshuse, hvor både bygninger og haver fremtræder i en velvedligeholdet stand.

De klart formede og centralt orienterede bygningskroppe i Ramées arkitektur, og den nære samhørighed mellem hus og have, peger både tilbage mod Palladios villaer fra 1500-årenes Norditalien og fremad mod de tidlige funktionalister, som fx Edvard Heibergs eget hus i Lyngby fra 1924.

Også Øregård har den karakteristiske villaudformning med det hævede midterparti og tempelfronten.

Selv den radikale modernist Edvard Heiberg står tydelig i gæld til traditionen med sit eget hus på I. H. Mundt Vej 16 i Lyngby fra 1924.